

Juleaften i mit Barndomshjem

af

Zakarias Nielsen

Østsjællands Folkeblad den 23. december 1884.
(Oprindelig trykt i Husmandsbladet.)

Min Fader var Landsbysmed og ejede et lille Sted med otte Tdr. Land paa hvilke vi holdt en Hest og et Par Køer. Hjemmet var tarveligt, men hyggeligt og venligt; kun havde Loftsbjælkerne en styg drilleborn Lyst til at knubse almindelig voksne Folks Pander, naar de rettede Hovedet for højt; men Venner og Slægtninge, som kom hos os, vidste nok, at vort Hjem ikke var beregnet paa Folk med stolte Nakker.

Vidunderlig levende staar Minderne fra Hjemmet mig endnu i Hovedet. Juleaften var selvfølgelig en Højtidsaften som ingen anden, "den bedste i hele Aaret". Alt var rensset, blanket og skuret til den Aften; en højtidelig, forventningsfuld Stemning dirrede gennem Luften ved Klange af de fjærne Kirkeklokker. Tusmørket bredte sig blødt og sagte over Hjemmet, ude i Stalden hyggede Svenden om Kreaturerne, i Køkkenet havde man travlt med Gryder og Potter og med at fyre i den store Bilæggerovn, inde i Stuerne blinkede Luerne gennem Sammenføjningerne paa Ovnene, og en mild, krydret Duft udgik fra de paa samme henlagte Lavendler. Endelig blev Lysene tændte og den store Dug med de lange firkantede Læg lagt paa Bordet. Sindigt traadte Smedesvenden og Tærskemanden ind, begge med vandkæmmed Haar og højtidelige Miner.

"Godaften og glædelig Fest!"

"Tak i lige Maade!"

Saa tog vi Plads om Bordet og Retterne kom frem: kogt Medisterpølse, Ribben og Flæsk med det fornødne Tilbehør af Rødbeder, Sennep osv. Aa, det var aldeles utroligt, hvor saadan en Stump kroget, salt Medisterpølse kunde smage Juleaften. Derefter fulgte Risengrøden – et svingende Fad med Kanel, Sukker og Rosiner. Bevares, hvor de hug ind paa dette lækre Bjærg! Rosinerne, der stod som Palisader om Fæstningens Kjerne "Smørhullet", forsvandt en efter en, til sidst blev der ikke andet tilbage af den før saa stolte Fæstning end nogle ynkelige sammensunkne Ruiner. Belejringshæren trak sig for en Stund tilbage og nedlagde Vaabnene; men snart gjordes der atter Krav paa Udholdenhed, idet Klipfisken med sin varme salte Damp æggede til nyt Angreb. Hvor var de indbydende, disse firkantede klare opsvulmede Stykker, især naar de blev sænkede ned i et Hav af Sennop og Smør.

Endelig var Maaltidet til Ende, alle roste "vor Fa'er" og "vor Mo'er" Haanden til Tak – en højtidelig Akt, der kun gjentog sig tre Gange aarlig: Jul, Nytaars og Helligtrekongersaften.

Tærskemanden strøg sig om sin glinsende Mund og saa efter sin Pibe. Maden blev taget bort, hvorefter vi alle samledes om Bordet for at synge Julesalmer. Aldrig saa længe jeg lever, vil jeg glemme den dybe, gribende Følelse, der gennemstrømmede mig, naar min Fader istemte Salmen: "O Jesu, vor Forsoner", og vi andre faldt ind med Taarer i Øjnene.

Hvad der i en slig Stund bliver sunget ind i et Barnehjærte, det dør aldrig senere bort.

Efter Salmesangen fulgte den sædvanlig Julemorskab: Kortspil og Pebernødder osv. Sang og Latter klang i det lille Hjem til langt ud paa Aftenen, en glad, hyggelig Stemning slyngede sit Baand om os og knyttede os sammen i hjærtelig Forstaaelse.

Dette er kun et beskedent Blad af mit lille lykkelige Barndomshjems historie; muligvis har man i Hundreder af de Smaahjem, hvor dette Blad læses, endnu langt smukkere og lykkeligere Minder at se tilbage paa; men saa meget des lettere kan vi blive enige om, at Lykken i et Hjem ikke beror paa Nøddetræs møbler, Lysekroner og persiske Tæpper, men paa den stille Sundhedskilde, der rinder med Kjærlighed og Tilfredshed.

----- 000000 -----